

ISSN (Online): 2783-4255

Research Paper

Investigating the Components and Dimensions of the Mission of Schools in Post-Corona Era through Grounded Theory

Faranak Mosavi^{1*}, Leila Jazayeri², Leila Ghazaghi², Morteza Kalhori², Maryam Mohammadi², Fatemeh Salimi², Hossein Hassani², Faramarz Azizi², Nazanin Amini², Fatemeh Ahmadvand², Yahya Mohammadi², Sirius Mirzabeigi², Nadia Hasvand², Mohammad Khamisabadi²

1. Associate Professor, Department of Educational Management, Faculty of Literature and Humanities, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

2. Ph.D. Student in Educational Management, Faculty of Literature and Humanities, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

Received: 2021/07/26

Accepted: 2022/01/27

PP: 27-38

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/ee.2022.1942943.1055

Keywords:

Corona, School Mission, Grounded theory.

Abstract

Introduction: Schools are one of the most important pillars of development in every country because they train specialized and efficient human resources for each country, but the coronavirus epidemic has also affected all organizations and the mission of schools and the education system. The purpose of this study was to investigate the components and dimensions of the mission of schools in post-corona conditions in order to propose a written program for managing post-corona conditions in schools.

research methodology: The qualitative research approach is based on the grounded theory. The statistical population included all principals and deputies of elementary schools in Kermanshah province. The statistical population included specialists in the field of educational management. In order to collect qualitative data, 14 experts in the field of educational management were interviewed. In this study, purposive sampling method was used. The sampling method purposefully continued until the researcher reached a theoretical saturation using semi-structured interviews with sample members.

Findings: Using the results of the theoretical foundations and research background, reviewing the documents and analyzing the content of the interviews, the components and dimensions of the school mission were identified. During these three phases, 148 open codes, 2 pivotal codes and 5 elective codes were identified. The mission of schools in the post-corona conditions included five missions of maintaining mental and physical health, improving financial and economic status, promoting education and culture, providing counseling and the mission of continuous evaluation.

Conclusion: The results showed that schools in post-corona era have missions that must first be identified and then acted upon to advance the goals of education.

Corresponding Author: Faranak Mosavi

Address: Associate Professor, Department of Educational Management, Faculty of Literature and Humanities, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Email: frnkmosavi@yahoo.com

مقاله پژوهشی

واکاوی ابعاد و مؤلفه‌های رسالت مدارس در پسا کرونا به شیوه داده بنیاد

فرانک موسوی¹، لیلا جزایری²، لیلا قزاقی²، مرتضی کلهری²، مریم محمدی²، فاطمه سلیمی²، حسین حسینی²، فرامرز عزیزی²،نازنین امینی²، فاطمه احمدوند²، یحیی محمدی²، سیروس میرزاییگی²، نادیا حس وند²، محمد خمیس آبادی²

1- دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

2- دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

چکیده

مقدمه و هدف: مدارس از مهم‌ترین ارکان توسعه هر کشوری هستند زیرا نیروی انسانی متخصص و کارآمد را برای آن کشور تربیت می‌کنند؛ اما همه گیری ویروس کرونا همه سازمان ها و رسالت مدارس و سیستم آموزشی را نیز تحت تأثیر قرار داده است. هدف از انجام این پژوهش واکاوی ابعاد و مؤلفه های رسالت مدارس در شرایط پسا کرونا به منظور پیشنهاد برنامه مدون برای مدیریت شرایط پسا کرونا در مدارس بود.

روش شناسی پژوهش: رویکرد پژوهش، کیفی و از روش نظریه داده بنیاد استفاده شد. جامعه آماری شامل متخصصین رشته مدیریت آموزشی بود که برای گردآوری داده‌های کیفی با 14 نفر از متخصصین رشته مدیریت آموزشی مصاحبه انجام شد. در این پژوهش، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند تا جایی ادامه یافت که پژوهشگر با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاریافته با اعضای نمونه به اشباع نظری رسید.

یافته‌ها: با استفاده از نتایج حاصل از بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهش، بررسی اسناد و تجزیه و تحلیل محتوای مصاحبه‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد رسالت مدارس شناسایی شد. طی این سه مرحله 148 کد باز، 13 کد محوری و 5 کد انتخابی شناسایی شد که رسالت مدارس در شرایط پسا کرونا شامل پنج رسالت حفظ سلامت روانی و جسمی، ارتقای وضعیت مالی و اقتصادی، ارتقای آموزشی و فرهنگی، ارایه مشاوره و رسالت ارزیابی مستمر شد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد مدارس در پسا کرونا دارای رسالت هایی هستند که باید در ابتدا شناسایی شوند و برای پیشبرد اهداف تعلیم و تربیت به این رسالت ها عمل گردد.

تاریخ دریافت: 1400/05/04

تاریخ پذیرش: 1400/11/07

شماره صفحات: 27-38

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید.

DOI:

10.30495/ee.2022.1942943.1055

واژه‌های کلیدی: کرونا، رسالت مدارس،

نظریه داده بنیاد.

* نویسنده مسئول: فرانک موسوی

نشانی: دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران.

پست الکترونیکی: frnkmosavi@yahoo.com

مقدمه

کمال انسان در نظام تعلیم و تربیت اسلامی رسیدن به قرب الهی و حیات طیبه است و یکی از نهادهای مهم در این امر، آموزش و پرورش می‌باشد (Abdi et al, 2017). همه کشورهای موفق در دنیا وامدار تلاش سیستم آموزش و پرورش به‌خصوص مدیران و معلمان خود می‌باشند، چراکه این نهاد است که مهم‌ترین رکن توسعه یعنی نیروی انسانی متخصص و کارآمد را برای کشور تربیت می‌کند (Saatchi Tehrani et al, 2017).

امروزه دیگر نمی‌توان اهمیت و تناسب آموزش و پرورش را برای آینده جوامع، کم‌ارزش شمرد و آن را فعالیتی در ردیف و موازی سایر فعالیت‌ها دانست. به تعبیر میتچل^۱ «اگر تنها یک عرصه از عرصه‌های حیات بشری نیازمند توجه به آینده باشد، آن عرصه، عرصه آموزش و پرورش است.» (Mehr Mohammadi, 2017). روشن است کمک به ایجاد تحول و تعالی در آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران نیازمند شناخت ابعاد رسالت مدارس و مسئولین مدارس است (Mohamadi and Mikailu, 2016)؛ اما برای ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش ابتدا باید یک شناخت کلی از نهاد آموزش و پرورش و نهادهای هم‌عرض آن داشت. در این راستا ذکر این پیشینه لازم است که در جوامع بدوی، مجموعه میراث فرهنگی بسیار اندک بوده و سطح دانش و مهارت‌ها آن‌چنان وسیع نبود، در نتیجه نیازی به نظام آموزشی منسجم احساس نمی‌شد. آموزش، بیشتر از طریق خانواده انجام می‌شد و جنبه غیررسمی داشت. با گذشت زمان در کشورهای مختلف، نظام‌های آموزشی رسمی با ساختار بسیار منظم و برنامه‌ریزی شده، شکل گرفت (Samie Daruneh, 2015).

طی سه دهه گذشته، نهادهای سیاستگذار در حوزه تعلیم و تربیت ایران، تلاش‌های فراوانی را در این جهت انجام داده‌اند که از بنیادی‌ترین آنها، تدوین «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران» است. این سند در سال 1390 به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و به وزارت آموزش و پرورش برای اجرا، ابلاغ شد (Basi Brojeni and YarAli, 2016). سند مذکور درصدد بود با بازخوانی و بازتولید تمام مؤلفه‌ها و عوامل آشکار و پنهان نظام تعلیم و تربیت، اعم از مبانی نظری و فلسفی، اهداف، اصول، رویکردها و روش‌ها، زمینه تربیت آگاهانه و آزادانه، نسلی مؤمن، خلاق، فعال، بانشاط، شایسته را متناسب با تحولات محیطی و نیازهای زمان فراهم آورد. انجام این رسالت خطیر، از منظر سازمانی، نیازمند آموزش و پرورشی باکیفیت، چابک، کارآمد و اثربخش، مشارکت‌جو و

رقابت‌پذیر و برخوردار از آخرین یافته‌های علمی و پژوهشی و فناوری‌های نوین است (شورای عالی آموزش و پرورش، 1396). اما در این روزها که سایه کرونا بر زندگی همه مردم جهان گسترده شده، سبک زندگی همه را تحت شعاع قرار داده است؛ آموزش و پرورش یکی از مسایل مهم این روزهاست که دغدغه اقشار زیادی از مردم است تا بتوان به بهترین وجه از این برهه زمانی عبور کرد. کرونا و ویروس^۲ خانواده بزرگی از ویروس‌ها هستند اخیراً این ویروس بیماری جدیدی به نام COVID-19 را ایجاد کرده است که شیوع ویروس جدید از دسامبر سال 2019 در ووهان چین آغاز شد (Tong et al, 2020). کرونا ویروس در ایران نیز شیوع سریعی پیدا کرده و به سرعت سلامت روان و جسمی، آموزش و پرورش و کل زندگی جامعه را به خطر انداخت و همچنین تمام سیستم‌های آموزشی را تحت تأثیر قرار داد (Wu, McGoogan, 2020).

استرس و اضطراب والدین درباره کرونا ویروس و احتمال مبتلا شدن دانش آموزان، فکر و ذهن آنها را درگیر کرده است. نکته دیگری که موجب نگرانی معلمان، والدین و کل نظام آموزش و پرورش می‌شود افت تحصیلی و ترک تحصیل دانش آموزان است. در سال تحصیلی که گذشت، مدارس ناچار به تعطیل کردن کلاس‌ها و پیش بردن آموزش به صورت مجازی شدند، همین امر بسیاری از دانش آموزان را درگیر افت تحصیلی کرد (Azadi, 2020)؛ همچنین دانش آموزان به علت آشنا نبودن با روش‌های آموزش مجازی و به امید بازگشایی مدارس اهمیت چندانی به روند آموزش مجازی ندادند و باعث افت انرژی و فراموش شدن مطالب قبلی، تنبل شدن ذهن شد و صدمات زیادی به دانش آموزان در همه مقاطع زد (Khalkhali, 2020). از طرفی، این روند باعث ترک تحصیل بسیاری از دانش آموزان شده که علت آن نداشتن گوشی‌های هوشمند و در دسترس نبودن اینترنت و سایر مسایل است. این امر خود ابعاد رسالت آموزش و پرورش برای دوران پسا کرونا را تغییر داده است (Esfijani, 2020). در دوران پسا کرونا علاوه بر مشکلات گوشی و اینترنت و مشکلات برنامه شاد، به دلیل مشکلات اقتصادی خانوارها که در دوران کرونا با آن مواجه شده‌اند بسیاری از دانش آموزان مجبور می‌شوند که علاوه بر تکلیف مدرسه به فکر معیشت خانواده نیز باشند که در این برهه تهیه امکانات آموزش مجازی برای دانش آموزان نیز به وظایف و رسالت آموزش و پرورش کشور افزوده شده که مسلماً با توجه به امکانات و بودجه محدود آموزش و پرورش در این بعد نیز دچار مشکل خواهد شد.

به‌هرحال اگر کرونا هم تمام شود دیگر جامعه از محدود کردن فضای مجازی عبور کرده است. دیگر نمی‌توان در دنیای جدید به

² Coronaviruses

¹ Mitchell

قابل لمس، تأکید بر پوشاندن دهان در حین سرفه و عطسه، شستن دست، اطلاع رسانی از طریق نصب پوسترهای دیواری، راه اندازی و توسعه سیستم های به اشتراک گذاری اطلاعات، بررسی علل غیبت دانش آموزان، اعزام دانش آموزان بیمار به خانه، طراحی روش‌هایی برای دانش آموزان در معرض خطر، نظافت عمومی مدرسه به‌طور مستمر، طراحی برنامه های ارتباط با جامعه، به تعویق انداختن سفرهای دانش آموزان و خانواده آنها به مناطق آلوده و تحت خطر (Shafipour Motlagh, 2020).

از کیفیت و نحوه سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در باب فناوری در مراکز آموزشی به این مهم می‌توان پی برد که نگاه متصدیان نظام آموزشی به فناوری غالباً نگاهی تشریفاتی و فانتری بوده است. به این ترتیب که ابزارهای فناورانه، ابزاری لوکس یا غیر اثربخش تلقی شده است که عده‌ای، مراکز آموزشی را بی‌نیاز از آن دانسته و گروهی دیگر برای اهداف تبلیغاتی اتفاقاً هزینه‌های قابل توجهی را بدان تخصیص داده‌اند تا این به‌روز شدن را در پرونده افتخارات مرکز خود ثبت نمایند؛ بنابراین این سرمایه‌گذاری‌ها همواره متمرکز بر تجهیز برخی از مراکز آموزشی اعم از مدرسه و دانشگاه به آخرین دست‌آوردهای فناورانه بدون سرمایه‌گذاری مطلوب در باب فرهنگ‌سازی و توانمندسازی نیروی انسانی بوده که باید این ابزارها را به کار گیرد. اکنون کرونا به‌عنوان یک تغییر ساختار شکن به همگان ثابت کرد که فناوری نه صرفاً پدیده‌ای لوکس و فانتری قابل انتخاب بلکه جزء جدایی‌ناپذیر و ضرورتی اجتناب‌ناپذیر در سیستم‌های آموزشی است (Sohrabi, 2020).

به تبع تغییراتی که پس از شیوع کووید - ۱۹ در عرصه به‌کارگیری فناوری به وجود آمده و تغییر نگرشی که در این باب حاصل شده است، در نظام‌های آموزشی پساکرونا، رویکردهای آموزشی دستخوش تغییرات و تحولات اساسی خواهد شد. روش‌های آموزشی مبتنی بر فناوری پیش از کرونا در کشورهای توسعه‌یافته مورد اقبال مراکز و مؤسسات آموزشی واقع شده، لیکن در نظام آموزشی ما تاکنون با استقبال چندانی مواجه نشده بودند و آنچه در این خصوص رخ داده محدود به مطالعات و تحقیقات دانشگاهی است. اکنون که به مدد کرونا، سد به‌کارگیری فناوری در آموزش در نقاط مختلف کشور شکسته شده است، انتظار می‌رود این شیوه‌های نوظهور بیش‌ازپیش شناخته شده و جای خود را در نظام آموزشی ما بیابند.

رویکرد آموزش ترکیبی^۳ و کلاس درس معکوس^۴ نمونه‌هایی رایج از روش‌های آموزشی مبتنی بر فناوری است. آموزش ترکیبی به معنای هر نوع ترکیب آموزش حضوری با آموزش غیرحضوری مبتنی بر فناوری در زمان و مکانی فراتر از کلاس درس است که

عقب برگشت. در نتیجه باید نظام آموزش و پرورش به فکر برنامه‌ریزی و بررسی ابعاد رسالت خود در پسا کرونا باشد؛ یعنی برای دوران بعد از کرونا برنامه‌ریزی کند که باید نوع و شیوه آموزش و پرورش دانش آموزان به چه صورت خواهد بود، جایگاه آموزش و پرورش کجاست؟ بایدها و نبایدها در آموزش و تربیت در دوران بعد از کرونا چه چیزهایی هستند؟ اما برنامه‌ریزی بر اساس شرایط فعلی هم کاملاً اشتباه است چراکه تکنولوژی و فضای فناوری از حیث تکنیک سرعت بالایی خواهد گرفت. پیش‌بینی‌ها مبتنی بر این است که با یک جهش تکنیکی در چند سال آینده روبرو هستیم (Khanifar, 2020). متخصصان فناوری رگه‌هایش را می‌بینند و بنابراین باید مشخص شود جهان آتی چه اقتضائاتی خواهد داشت؟ و چه باید کرد؟ و چه آموزش‌هایی باید دید و این آموزش‌ها باید چه مؤلفه‌هایی داشته باشند؟

اما اکنون که به خاطر شرایطی که کرونا ایجاد کرده است ناگزیر به استفاده از فضای مجازی برای آموزش به‌خصوص در نظام آموزش و پرورش هستیم باید برای آن برنامه داشته باشیم و تکلیف تعریف کنیم. مقایسه آموزش و فعالیت‌های آموزشی و تربیتی حضوری و مجازی کار اشتباهی است چون جایگزین هم نیستند. بدیهی است که مواجهه حضوری مربی و متربی لازم و ضروری است. دنیای جدید فضای تربیتی خود با جنبه منفی و مثبت خاص خودش را خواهد داشت. مطرح کردن مدل نیمه‌حضوری هم مصداق از اینجا مانده و از آنجا رانده شدن است. متولیان نباید به‌جای اینکه همت کنند و از فرصتی که کرونا ایجاد کرده استفاده کنند و فضا را به هم بزنند و حذف مطالب زاید کتاب‌ها را پیگیری کنند و آن را تبدیل به فعالیت کنند، سعی کنند این دو مدل متفاوت را به هم بچسبانند (Esfijani, 2020).

مطالعات انجام‌شده در باب به‌کارگیری و تلفیق فناوری در برنامه درسی در مقاطع مختلف تحصیلی از دبستان تا آموزش عالی گواه این مطلب است که همانند دیگر نوآوری‌ها، در برابر فناوری و به‌کارگیری آن در آموزش به دلایل گوناگون همواره مقاومت‌هایی وجود داشته و در اغلب موارد، نتیجه این مقاومت عدم استفاده یا استفاده ناکارآمد از فناوری بوده است (Hrastinski, 2019). حال کرونا این مهمان ناخوانده، آن‌چنان این مقاومت را درهم شکست که در دورافتاده‌ترین نقاط کشور هم معلمان و فراگیران در تلاش برای تجهیز خود به سواد فناوری و استفاده از آن در فرایند یاددهی و یادگیری هستند.

در پسا کرونا برنامه‌های مدارس علاوه بر رسالت‌های پیشین باید مشتمل بر موارد ذیل باشد: مرور روزانه برنامه‌های عملیاتی - اضطراری، همکاری با مراکز بهداشتی محلی، تمیز کردن سطوح

⁴ flipped classroom

³ blende education

روش‌شناسی پژوهش

این تحقیق به روش داده بنیاد با گراند تئوری انجام شد. گراند تئوری⁵ یک روش پژوهش کیفی است برای مطالعه و کاوش در مورد فرایندهای اجتماعی که در تعاملات انسانی وجود دارد. این شیوه پژوهشی به خصوص برای موقعیت‌هایی کاربرد دارد که دانش انسانی در مورد آن محدود است و یا جنبه‌هایی از زندگی است که معمولاً خیلی آشکار و روشن نیستند (Horn, 2015). در این شیوه پژوهشی، نظریه‌ای از پیش تعیین شده نداریم و سعی در اثبات نظریه‌ای خاص نیست بلکه در اینجا نظریه در خلال تحقیق و بر پایه داده‌ها تدوین می‌شود. در این روش تحقیقی کلیه داده‌ها تجربی و زمینه‌ای هستند و در میدان تحقیق به دست می‌آیند و در عرصه و شرایط طبیعی انجام می‌شوند. روش اصلی گردآوری داده‌ها در این نوع از پژوهش مبتنی بر مشاهده و مصاحبه است و بیشتر پژوهشگران برای تحلیل نهایی از روش استراوس و کوربین⁶ استفاده می‌کنند (Mansorian, 2007). در این روش نمونه‌برداری نظری فراگرد جمع‌آوری داده‌ها برای تولید نظریه است که بدان وسیله تحلیلگر به‌طور همزمان داده‌هایش را جمع‌آوری، کدگذاری و تحلیل کرده و تصمیم می‌گیرد به‌منظور بهبود نظریه خود تا هنگام ظهور آن، در آینده چه داده‌هایی را جمع‌آوری و در کجا آنها را پیدا کند. جامعه آماری پژوهش شامل 14 نفر از کارشناسان رشته مدیریت آموزشی است که از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری به‌صورت هدفمند تا جایی ادامه یافت که پژوهشگر با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاریافته با اعضای نمونه به اشباع نظری رسید. قبل از مصاحبه در مورد اهداف و اهمیت پژوهش به مصاحبه‌شوندگان توضیح داده شد. مصاحبه‌شوندگان در طی این زمان در فضایی دوستانه و غیررسمی، نظرات و تجربیات خود را بیان کردند. بعد از انجام مصاحبه‌ها، ابتدا چندین بار متن یادداشت‌های مصاحبه‌ها خوانده شد تا درک کلی از متن به دست آید و سپس سطر به سطر متن مصاحبه‌ها مرور و بررسی شد تا مفاهیم مهم و کلیدی استخراج شوند، درنهایت مفاهیم مهم و کلیدی استخراج شده کدگذاری و سازمان‌دهی شدند تا مؤلفه‌ها و ابعاد رسالت مدارس در شرایط پسا کرونا از داده‌ها استخراج شوند. روند تجزیه و تحلیل داده‌ها در روش پژوهشی گراند تئوری، عمل کدگذاری به‌صورت کد باز، محوری و انتخابی است، به‌طور خلاصه شامل خرد کردن، مقایسه سازی، نام‌گذاری، مفهوم‌پردازی و مقوله بندی داده‌ها می‌شود. لازم به یادآوری است که با توجه به اینکه ماهیت پژوهش نیازمند واکاوی دقیق دیدگاه مشارکت‌کنندگان در خصوص موضوع مورد مطالعه است، روند

از اوایل قرن بیستم به یکی از رایج‌ترین رویکردهای آموزشی کشورهای توسعه‌یافته تبدیل شده است. این روش، ضمن بهره‌مندی از مزایای آموزش مبتنی بر اینترنت نظیر انعطاف‌پذیری در زمان و مکان تدریس و یادگیری، از امتیازات منحصر به فرد آموزش حضوری همچون ارتباط چهره به چهره معلم و شاگرد نیز بهره می‌جوید (Hrastinski, 2019). انتظار می‌رود با تغییرات و رشدی که طی دوران شیوع کرونا، در دانش، نگرش و مهارت‌های یاد دهنده و یادگیرنده در خصوص کار با فناوری و آموزش‌های برخط به وجود آمده است در دوران پسا کرونا، رویکرد تدریس و یادگیری ترکیبی بیش از گذشته جای خود را در نظام آموزشی ایران و جهان بیابد.

اما کلاس درس معکوس یا وارونه نیز یکی از روش‌های آموزشی ترکیبی است که در این شیوه، محتوای درس به شکل الکترونیکی تولید می‌شود و قبل از کلاس درس از طریق بسترهای مجازی در اختیار فراگیران قرار می‌گیرد. فراگیران پس از دریافت محتوای درس، در کلاس درس حاضر می‌شوند و در باب محورهای درس به بحث و گفتگو و همچنین انجام فعالیت و تمرین می‌پردازند. مطالعات انجام شده در کشورهای مختلف ثابت نموده است که اجرای کلاس درس به شیوه معکوس تا اندازه زیادی عملکرد فراگیران در مقاطع گوناگون تحصیلی را افزایش می‌دهد.

در مجموع می‌توان پیش‌بینی کرد که در روش‌های آموزشی پسا کرونا، به‌کارگیری فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی در فرایند یاددهی و یادگیری توسعه چشمگیری یافته و این روش‌ها به سمت روش‌های مبتنی بر فناوری حرکت می‌کند. البته در این مسیر شایسته است که مسئولان نظام آموزشی به راه‌حل‌هایی بیاندیشند تا فراگیرانی که از اقشار کمتر برخوردار جامعه هستند بیش از گذشته دچار آسیب نشوند و به عبارتی عدالت آموزشی برای همه آحاد و اقشار جامعه پیاده گردد.

بالاخره دوره بیماری کرونا به سر می‌آید و باید به سمت تولید محتوای آموزشی متناسب با شرایط پسا کرونا رفت. این امر یکی از مهم‌ترین رسالت‌های آموزش و پرورش است اما با توجه به اینکه بیماری کووید-19 یک بیماری نوظهور است که تاکنون جهان در عصر حاضر نمونه آن را به خود ندیده است، نیاز است در زمینه آموزش و پرورش مؤلفه‌ها و ابعاد رسالت آموزش و پرورش در عصر پسا کرونا تحقیق و واکاوی شود که هدف اصلی این مطالعه می‌باشد.

⁵ Grounded Theory

⁶ Strauss & Corbin

کدگذاری و تحلیل مصاحبه‌ها، به صورت دستی انجام گرفت. در نهایت، جهت اطمینان از معتبر بودن یافته‌ها بر اساس معیارهای ارایه شده توسط کرسول و میلر^۱ (2000)، از روش بازبینی توسط اعضا (3 نفر از مصاحبه‌شوندگان) استفاده شد.

یافته‌ها

با توجه به پرسش‌های مطرح شده در مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته‌ای که انجام گرفت، جواب‌های مصاحبه‌شوندگان پیاده‌سازی شد و به صورت سطر به سطر بررسی و مفهوم‌پردازی و مقوله‌بندی شد. سپس بر اساس مشابهت، ارتباط مفهومی و ویژگی‌های مشترک بین کدهای باز، مفاهیم و مقولات مشخص شدند و در واقع پاسخ‌های ارایه شده توسط مصاحبه‌کنندگان به واحدهای کوچک‌تری تجزیه و در یک فرایند مکرر با یکدیگر مقایسه و با توجه به موردهای کاربردشان، مفاهیم لازم ایجاد شدند.

کدگذاری باز هنگامی متوقف شد که:

- یک طبقه‌بندی معنادار پس از بررسی رونوشت مصاحبه‌ها به دست آمد.
 - خرده مقولات و ویژگی‌ها، تکراری شده بودند.
 - داده‌های جدید از رونوشت مصاحبه‌ها یافت نمی‌شد.
- با توجه به تجزیه تحلیل و کدگذاری مصاحبه‌های انجام شده، در جدول زیر مقوله‌ها و کدهای باز مربوط بر هر مقوله گردآوری شده است.
- سؤال اول: رسالت‌هایی که نظام آموزش و پرورش در پسا کرونا دارد، کدام‌اند؟**
- برای پاسخ به این سؤال از روش کدگذاری باز و محوری و کدگذاری انتخابی استفاده شد. (جدول 1 و 2)

جدول 1- کدهای استخراج شده از مصاحبه مشارکت‌کنندگان در خصوص رسالت‌های مدارس در پسا کرونا در قالب کدهای باز و محوری

کدگذاری محوری	کدگذاری باز
برنامه‌های پیشگیری	تدوین برنامه‌های ویژه ورزشی در فضای مجازی/ ایجاد شبکه سلامت در فضای مجازی مدرسه / تولید و پخش کلیپ‌های آموزشی بهداشتی/استیکرهای بهداشتی/ پخش کاتالوگ‌های روش‌های پیشگیری از مبتلا شدن به بیماری کرونا/ پایش مستمر دانش آموزان و کارکنان از لحاظ بیماری‌های جسمی و روحی.
سلامت روانی	ارایه خدمات بهداشت روانی متناسب با بحران کرونا در فضای مدرسه/ ارایه مشاوره روانی به دانش آموزان دارای مشکلات و اختلالات روانی/ پایش مستمر دانش آموزان و کارکنان از لحاظ بیماری‌های روحی حاصل از اپیدمی کرونا/ ارجاع دانش آموزان و کارکنان آسیب دیده از کرونا به مراکز مشاوره.
تهیه امکانات	تهیه وسایل فضای مجازی مناسب (نرم‌افزاری، سخت‌افزاری، تهیه ابزار تبلت و گوشی) برای دانش آموزان بی‌بضاعت/ تهیه و در اختیار قرار دادن وسایل و لوازم ضروری ارتباط آنلاین برای معلمان برای ترغیب آنها به استفاده از فن آوری‌های نوین/ تجهیز مدرسه به امکانات نوین ارتباطی و آنلاین.
کمک مالی و اعتباری	اعتبار مالی جهت تهیه وسایل فضای مجازی مناسب برای دانش آموزان بی‌بضاعت/تخصیص بودجه جهت تشکیل کارگروه مبارزه با بحران کرونا در مدرسه/ اختصاص بودجه برای تجهیز مدرسه به کتابخانه الکترونیکی و کتابدار آنلاین/پیش‌بینی بودجه کافی جهت ابداعات و نوآوری‌های روش‌های جدید آموزشی در فضای مجازی/ توانایی جذب کمک‌های مردمی و خیرین برای تهیه وسایل ارتباطی دانش آموزان بی‌بضاعت.
آموزشی	ساخت کلیپ‌های آموزشی متنوع درسی / تعیین ساعات آموزشی مناسب برای آموزش مجازی/توجه معلمان توسط مدیر برای پیروی از بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها در شرایط بحرانی کرونا /برگزاری دوره‌های ارتقای مهارت‌های معلمان در رابطه با تدریس مجازی/ ارتقای سواد رسانه‌ای معلمان /تربیت معلم رسانه ساز /تشکیل پارلمان مجازی معلمان جهت تعامل و طرح مشکلات و تبادل ایده‌های نو/ تهیه و تدوین شبکه‌های آموزشی جهت دانش آموزان غیر برخوردار و کم برخوردار از اینترنت و وسایل ارتباطی /تدوین فوق‌برنامه‌های متنوع مجازی /تحلیل شرایط و انتخاب الگوی مناسب خدمات آموزشی با توجه به

¹ Creswell & Miller

شرایط مدرسه و دانش آموزان در بحران کرونا /تشکیل شوراهای دانش‌آموزی در فضای مجازی/ تدوین اپلیکیشن های درسی و آموزشی.	
تدوین برنامه‌های شاد و متنوع در آموزش مجازی مدرسه (برگزاری نمایشگاه‌های مجازی، تورهای مجازی ایرانگردی، بزرگداشت مجازی مناسبت‌های ملی و مذهبی) / تشکیل کلاس‌های تربیتی اسلامی / آموزش فرهنگ کمک به همکلاسی‌های ضعیف درسی که در دوران کرونا از تحصیل جا مانده اند/ تشکیل کلاس‌های تربیتی در زمینه فرهنگ‌سازی تبعیت از قوانین بهداشتی و توصیه‌های بهداشتی پس از کرونا/ تقویت فرهنگ احترام به معلمان و اولیای مدرسه / ارتقای فرهنگ کمک و همکاری در مسایل و مشکلات مدرسه و همکلاسی‌ها.	فرهنگی - هنری
آموزش مسایل اجتماعی (روابط و مراودات اجتماعی) مربوط به حضور در فضای مجازی / آموزش فرهنگ تعامل اجتماعی با همکلاسان و معلمان در فضای مجازی به دانش آموزان و معلمان / تدوین برنامه‌ای جهت جلب اعتماد خانواده‌ها و آموزش مجازی / ارتقای فرهنگ تعامل اجتماعی در بین معلمان، دانش آموزان و اولیا در شرایط بحرانی کرونا و شرایط مشابه.	مشاوره اجتماعی
تشکیل کلاس‌های مشاوره‌ای برای معلمان جهت حمایت و ارتباط بیشتر روحی و عاطفی با دانش آموزان در کلاس‌های مجازی / تدوین برنامه‌ای جهت جلب اعتماد خانواده‌ها و آموزش مجازی / رابطه بین مددکاران و مشاوران خانواده با تشکیل کارگروه مشاوره‌ای در فضای مجازی مدرسه / تدوین برنامه‌های ارتباطی عاطفی مانند دیدار حضوری یا ارتباط تلفنی معلمان و دانش آموزان / ارتقای سطح تاب‌آوری معلمان، دانش آموزان و اولیا در شرایط بحرانی کرونا و شرایط مشابه.	مشاوره روانی
تشکیل کلاس‌های مشاوره‌ای تحصیلی برای دانش آموزان جامانده و آسیب‌دیده در دوران کرونا/ تشکیل کلاس‌های مشاوره شغلی / تدوین برنامه‌ای جهت جلب اعتماد خانواده‌ها نسبت به آموزش مجازی دروس دانش آموزان / دادن مشاوره تحصیلی در تدریس به روش مجازی.	مشاوره تحصیلی
نظرسنجی مستمر از دانش آموزان جهت شناسایی نقاط ضعف موجود در کلاس‌های مجازی در دوران پسا کرونا / نظارت و پایش کلاس‌های مجازی به صورت مستمر از نظر دانش آموزان / نظارت و کنترل در تولید محتوای آموزشی مناسب توسط معلمان در آموزش مجازی از نظر دانش آموزان.	ارزیابی دانش آموزان
نظرسنجی مستمر از معلمان در خصوص دسترسی به جهت آموزش‌های مجازی / ارزیابی مستمر نحوه آموزش معلمان در کلاس‌های مجازی / نظارت و کنترل در تولید محتوای آموزشی مناسب توسط معلمان در آموزش مجازی.	ارزیابی کارکنان
نظرسنجی مستمر از والدین جهت شناسایی مشکلات در کلاس‌های مجازی در دوران پسا کرونا/ ارزیابی مستمر نحوه آموزش معلمان در کلاس‌های مجازی از نظر والدین.	ارزیابی والدین

خصوص پیشگیری از کرونا، سلامت روانی و جسمی، ارتقای سلامت، ارتقای توانایی مالی و امکانات، رسالت‌های آموزشی و فرهنگی، رسالت مشاوره اجتماعی، رسالت مشاوره روانی، رسالت مشاوره تحصیلی، رسالت ارزیابی دانش آموزان، ارزیابی کارکنان و ارزیابی والدین و در انتها این کدهای محوری به 5 کد انتخابی رسالت ارتقای سلامت روانی و جسمی، ارتقای وضعیت مالی - اعتباری، ارتقای آموزش و فرهنگ، ارایه مشاوره، رسالت ارزیابی

یافته‌های جدول (1) کدهای استخراج شده از مصاحبه مشارکت‌کنندگان در خصوص رسالت‌های مدارس در پسا کرونا در سه قالب باز، محوری و گزینشی را نشان می‌دهد. در بخش کدهای باز 186 مورد از مصاحبه‌شوندگان استخراج شد که با مقایسه و بازخوانی این کدها 34 کد تکراری و غیر مرتبط تشخیص داده شد که در انتها 152 کد ثبت شد. پس از دسته‌بندی این کدها 13 کد محوری شامل رسالت مدارس در

ارتقای آموزش و فرهنگ، ارایه مشاوره روانی به دانش آموزان، ارزیابی و پایش مستمر دانش آموزان و کارکنان از لحاظ سلامت روانی و هم کرونا را مطرح کرد.

مستمر تقسیم شد. در نتیجه از مهم‌ترین رسالت های نظام آموزش و پرورش در پسا کرونا می توان رسالت کمک به ارتقای سلامت روانی و جسمانی دانش آموزان و کارکنان، کمک مالی به آسیب دیده های کرونا از نظر تحفیف های آموزش و شهریه،

جدول 2- کدهای محوری و گزینشی استخراج شده از مصاحبه مشارکت کنندگان در خصوص رسالت های مدارس در پسا کرونا

کدگذاری انتخابی	کدگذاری محوری
رسالت ارتقای سلامت روانی و جسمی	برنامه های پیشگیری
	سلامت روانی
	سلامت جسمی
ارتقای وضعیت مالی-اعتباری	تهیه امکانات
	کمک مالی و اعتباری
ارتقای آموزش و فرهنگ	آموزشی
	فرهنگی - هنری
ارایه مشاوره	مشاوره اجتماعی
	مشاوره روانی
	مشاوره تحصیلی
ارزیابی و پایش مستمر	ارزیابی دانش آموزان
	ارزیابی کارکنان
	ارزیابی والدین

تدوین سازوکارهایی برای ارزیابی و پایش دانش آموزان، کارکنان و والدین از نظر فرهنگی، روان شناختی، تدارک زمینه های یادگیری ترکیبی (حضور و الکترونیکی)، به وجود آوردن ارتباطات آموزشی چند شبکه ای، توجه و آموزش می شود.

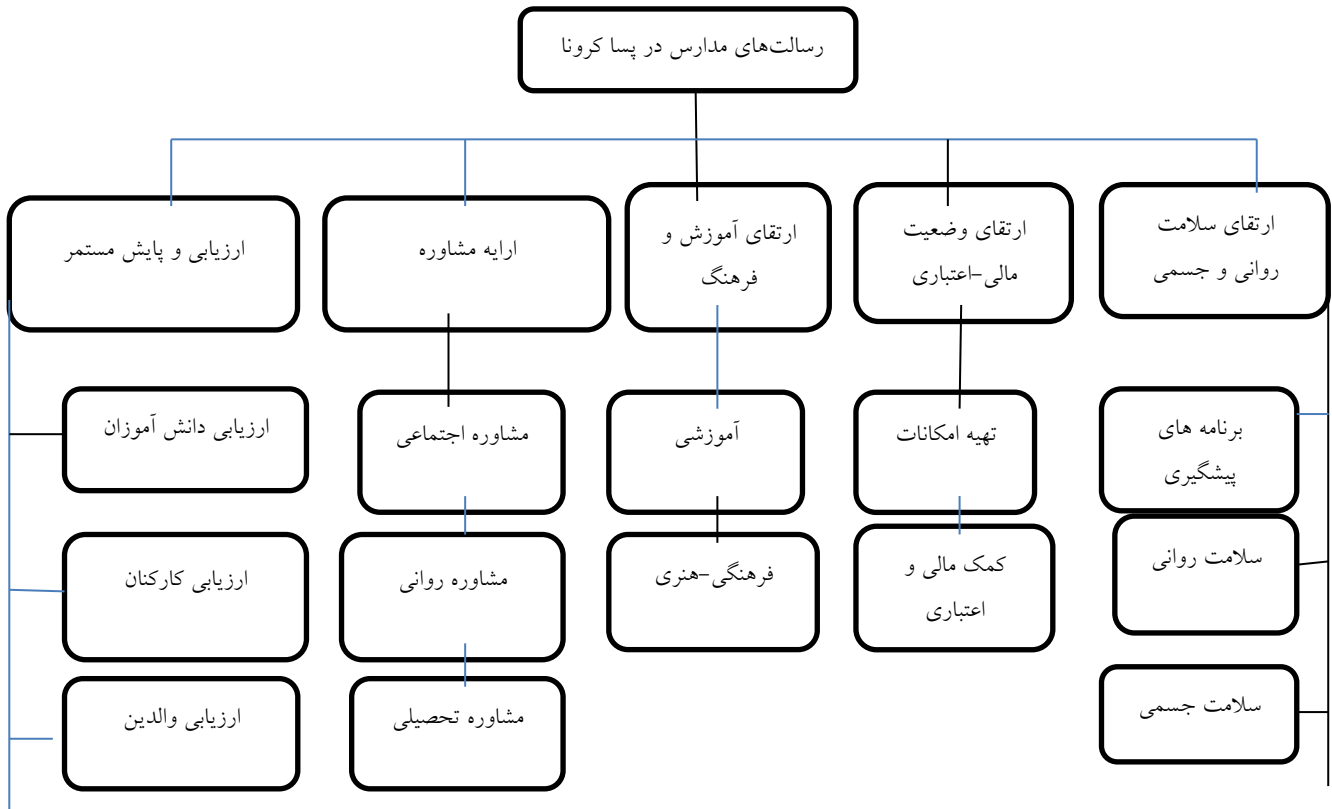
مدل نهایی تحقیق:

بعد از پایان تجزیه و تحلیل و سنجش داده های مختلف، مدل نهایی تحقیق به شکل زیر ارایه شده است:

پاسخ به سؤال دوم:

راهبردهای مدیریت رسالت نظام آموزش و پرورش در پسا کرونا کدامند؟

با توجه به مبانی نظری راهبردهای مدیریت آموزش و پرورش در پسا کرونا شامل تدوین برنامه های پیشگیری از کرونا برای دانش آموزان و کارکنان، تهیه امکانات آموزش مجازی برای دانش آموزان، برنامه های آموزشی و فرهنگی برای جبران عقب ماندگی آموزشی و درسی دوران کرونا و تشکیل مراکز مشاوره ، اجتماعی ، روانی و تحصیلی در مراکز آموزش و پرورش و مدارس همچنین

شکل 1 - مدل نهایی رسالت مدارس در پسا کرونا

بحث و نتیجه گیری

با توجه به اینکه بیماری کووید-19 و شیوع آن علاوه بر آسیب‌های جسمی و روانی آثار مخربی بر رسالت‌های آموزش و پرورش ایجاد کرده است و فاصله‌گذاری اجتماعی، برنامه ریزان آموزشی را با دغدغه فراوانی مواجه کرده است، پژوهشگر با انتخاب روش داده بنیاد و مصاحبه با دانشجویان دوره دکتری برنامه‌ریزی و مدیران مدارس پس از کدگذاری و انتخاب مؤلفه‌های مناسب و بررسی شرایط زمینه‌ای و شناسایی برنامه‌های لازم و تدوین آنها و استفاده مدیریت مشارکتی و هدایتی راه را هموار نموده تا با اجرای صحیح برنامه‌های طرح‌ریزی شده و شناسایی اعتبار لازم، به نیاز شدید جامعه در بحران کنونی پاسخ گوید.

هدف از این پژوهش بررسی مؤلفه‌ها و رسالت مدارس در دوران پسا کرونا می‌باشد و بر اساس یافته‌ها و نتایج این پژوهش، آموزش و پرورش به‌عنوان نقش‌آفرینی مثبت و معنادار در ایام کرونا و پسا کرونا نیازمند متناسب‌سازی برنامه‌های خود بر اساس مؤلفه‌های مدیریت و پاسخگویی به نیازهای جامعه، برنامه‌ریزی صحیح درسی و آموزشی است. غایت هدف پژوهش، توسعه علمی و فرهنگی مدیران، معلمان و متصدیان آموزش و پرورش برای رفع مشکلات آموزشی و تربیتی دانش آموزان در دوران بیماری کووید-19 و اتخاذ تصمیم‌های لازم در پسا کرونا بر اساس الگوی داده بنیاد بود. برای پاسخ به سؤال «رسالت‌هایی که نظام آموزش

و پرورش در پسا کرونا دارد، کدام‌اند؟» از نمونه پژوهش مصاحبه شد و نتایج حاصل از مصاحبه‌ها، به روش گرنند تئوری و کدگذاری‌ها باعث طبقه‌بندی مؤلفه‌های رسالت مدارس در پنج مقوله حفظ سلامت دانش آموزان و معلمان، ارتقای وضعیت اقتصادی، ارتقای آموزش و تربیت، ارایه مشاوره، ارزیابی مستمر شد.

پدیده‌های محوری در این پژوهش به ارایه راهبردهای صحیح مدیریتی در پسا کرونا منجر گردید و بر اساس این یافته‌ها الگوی ذهنی نهایی رسالت مدارس و راهکارهای مناسب اولیای مدارس در پسا کرونا تدوین گردید.

یکی از نهادهای متأثر از ویروس کرونا سازمان‌ها و مؤسسات آموزشی هستند و در این رابطه سازمان ملل به‌عنوان راهکارهای پیشگیرانه، سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی را به بازاندیشی در سازوکارهای عملیاتی خود دعوت کرده است (مونسترو همکاران ۲۰۲۰) ضرورت توجه به نقش‌آفرینی آموزش در شرایط بحران باید موردتوجه قرار گیرند. از این‌رو کیو و همکاران (۲۰۲۰) بیان کرده‌اند که جامعه دانشگاهی و برنامه‌ریزان باید برای حل مشکلات بیماری و تبعات ناشی از آن آگاه شوند و با پژوهش‌ها و پیمایش‌های مداوم با هدف پشتیبانی آموزش عالی در بحران‌ها به‌عنوان ضرورتی موردتوجه قرار گیرند. بر پایه همین مستندات، برنامه ریزان آموزشی و استادان مجرب در آموزش عالی و واحدهای دانشگاهی به‌منظور نقش‌آفرینی مثبت و معنادار نیاز؟

تجربیات دیگران)، استفاده از محتوای سرگرم‌کننده، راهکارهای جالب و جذاب برای گسترش آموزش، ایجاد نشاط و شادابی و سرگرمی در کلاس، از وظایف اصلی مسئولین مدارس در این دوره است که باید به آن توجه کنیم. همچنین مدارس باید از الگوهایی استفاده کنند که میزان آسیب‌پذیری دانش‌آموزان را به صورت کاربردی و عملیاتی کاهش دهند. تأکید و توصیه می‌شود مدارس با همکاری و هماهنگی با شبکه‌های بهداشت محلی راه‌هایی برای انتشار اطلاعات در باره این بیماری و راه‌های انتقال احتمالی آن در جامعه، فرهنگ‌سازی‌های لازم را انجام دهند. برنامه‌های بهداشتی مدارس باید به گونه‌ای تدوین و طراحی شود که آسیب‌های احتمالی را برای دانش‌آموزان و معلمان و عوامل اجرایی مدرسه به حداقل برساند. برنامه‌هایی بر اساس فعالیت‌های روزانه و متداول به عنوان مشوق‌های بهداشتی و رعایت نکات بهداشتی مدنظر و اجرایی گردد. حتی برنامه‌های مدرسه باید بر اساس مقتضیات و شرایط کنونی جامعه در ایام کرونا تدوین و طراحی شود و برای برطرف کردن عوامل خطرناک از راهبردهای برنامه‌ریزی شده استفاده کنند. مراحمی که دانش‌آموزان می‌توانند برای حفاظت از خود داشته باشند، در قالب فیلم به دانش‌آموزان با رعایت سبک بهداشتی درست و صحیح، کنترل وضعیت بهداشت محیط مدرسه به آموزش‌های لازم پرداخته شود و با توسعه مهارت‌های فنی و یکپارچه‌سازی فعالیت‌های بهداشتی زمینه‌های آموزشی را برای فعالیت بهتر دانش‌آموزان فراهم کند و از مداخله اولیا و معلمان در این بسترسازی مدرسه پرهیز کنند و راهبردهای صحیح برای کنترل ویروس کرونا به کار برده شود و با حفظ روحیه دانش‌آموزان و تأمین بهداشت روانی آنان تمهیدات لازم اندیشیده شود. ارتباط خوب و مداوم با اولیای دانش‌آموزان و ارتباط مستحکم و قطعی با مراکز بهداشتی در برنامه‌ریزی‌های مدارس گنجانده شود.

پیشنهاد‌های کاربردی پژوهش

- ۱- تدوین برنامه جامع وظایف مدارس در پسا کرونا با مشارکت مدیران ارشد سازمان آموزش و پرورش و حمایت همه‌جانبه از آنها؛
- ۲- ایجاد فناوری الکترونیکی در ادارات آموزش و پرورش و تجهیز کتابخانه‌های صوتی - تصویری و دیجیتالی و الکترونیکی؛
- ۳- در نظر گرفتن بودجه و منابع مالی کافی برای اجرای برنامه‌های مدارس در پسا کرونا برای پیشبرد رسالت‌های مدارس؛
- ۴- مدیریت و رهبری صحیح برنامه‌های تدوین شده و تغییر در محتوای درسی پس از کرونا جهت تقویت بنیه علمی و بازآموزی مفاهیم پایه به صورت مرور در فرایند آموزشی یکی از نیازهای مبرم پس از کرونا است.

متناسب‌سازی خود بر اساس مؤلفه‌های ساختار مدیریت و پاسخگویی آموزشی به برنامه‌ریزی آموزشی پرداخته است.

نتایج پژوهش نشان داد رسالت مدارس در حفظ سلامت دانش‌آموزان و معلمان در پسا کرونا به سه بخش پیشگیری - که مهم‌ترین بخش این محور است - و درمان و در کل ارتقای سلامت دانش‌آموزان و معلمان تقسیم می‌شود. مدیران با تصمیمات و انتخاب‌های درست خود می‌توانند در حفظ سلامت دانش‌آموزان و معلمان و کل کارکنان خود مؤثر باشند.

همچنین نتایج نشان داد دومین رسالت مدارس که شاید مهم‌ترین رسالت آنها نیز باشد، بخش آموزش و پرورش یا تعلیم و تربیت دانش‌آموزان است. از دیگر رسالت‌های مدارس ارایه مشاوره و زمینه تشکیل کارگاه‌ها و مراکز مشاوره در مدارس است. این موضوع در سه زمینه مشاوره اجتماعی، مشاوره روانی و مشاوره تحصیلی است که می‌تواند به حل مشکلات روحی و روانی دانش‌آموزان کمک کند تا دانش‌آموزان بتوانند بهتر و بیشتر آموزش ببینند.

در پایان هر پروسه‌ای که در مراکز آموزشی انجام می‌شود مسئولین مدارس باید به ارزیابی‌های مستمر از عملکرد خود و کارکنان بپردازند تا به کاستی‌های چالش‌های خود در آن زمینه واقف شوند و نقاط ضعف خود و کارکنان تحت نظر خود را بشناسند و در جهت رفع آن تصمیم‌گیری کنند. ارزیابی‌های مستمر مدارس شامل ارزیابی وضعیت دانش‌آموزان، ارزیابی کارکنان و ارزیابی والدین می‌باشد. در پاسخ به سؤال دوم «راهبردهای مدیریت رسالت نظام آموزش و پرورش در پسا کرونا کدام‌اند؟» می‌توان بیان نمود با توجه به نتایجی که از کدگذاری مصاحبه‌ها استخراج شده است، راهبردهایی که مسئولین مدارس در پسا کرونا باید به کار گیرند، عبارتند از: فراهم کردن زمینه‌ها برای یادگیری ترکیبی (حضور و الکترونیکی)، به وجود آوردن ارتباطات آموزشی چند شبکه‌ای، توجیه و آموزش بر خط برای همه ذی‌نفعان و متصدیان مدارس اعم از مدیران، معلمان و دانش‌آموزان، فراهم کردن اینترنت رایگان برای دانش‌آموزان مناطق محروم و نیازمند، تقویت کتابخانه‌های آنلاین و تقویت سیستم‌های بازخورد مجازی، استفاده از مواد آموزشی از راه دور و تقویت آن، تهیه و استفاده از بسته‌های آموزشی الکترونیکی و تقویت گفتگوهای ویدئویی، تقویت و گسترش انواع شبکه‌های ارتباطی، تجهیز و ایجاد فضای عمومی و شخصی برای دسترسی افراد نیازمند به تکنولوژی، ارتقای شایستگی‌های عملیاتی و فنی معلمان، تقویت آموزش تلویزیونی به عنوان برنامه مکمل شاد، توجه به سواد رسانه‌ای به عنوان یکی از شایستگی‌های معلمان، بازتعریف کردن عناصر برنامه درسی از قبیل (هدف، محتوا، معلم، فضا، نوسازی نظام آموزشی، پرهیز از حافظه محوری، استفاده از

ارتقا و جبران کمبودهای آموزشی، تربیتی و یادگیری، ارایه مشاوره روانی و تحصیلی و ارزیابی و پایش مستمر دانش آموزان است.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

قبل از انجام آزمون، هدف مطالعه، اطمینان از محرمانه بودن و رعایت اصل آزادی شرکت در تحقیق به اطلاع شرکت کنندگان رسید. شیوه نامه های بهداشتی زمان شیوع کرونا در زمان اخذ مصاحبه رعایت شد. براین اساس ملاحظات اخلاقی این پژوهش شامل محرمانه ماندن اطلاعات، رضایت از شرکت کنندگان، آزادی شرکت در تحقیق و رعایت شیوه نامه های بهداشتی در پژوهش اعمال شد.

تعارض منافع

مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع است.

5- با توجه به اینکه بیماری کووید ۱۹ مسایل اقتصادی و رفاهی را تحت تأثیر قرار داده است، توصیه می‌شود با توجه به اصل عدالت آموزشی، برنامه ریزان برای عدم دسترسی فراگیران مناطق فقیرنشین به علت کمبود امکانات ارتباطی در توزیع محتوا و بسته‌های آموزشی متناسب، دقت بیشتری داشته باشند تا از افت تحصیلی اندکی کاسته شود.

نتیجه گیری

پژوهش حکایت از این دارد که مدارس نیز همچون سایر ارگان‌ها در پسا کرونا دارای رسالت هایی هستند که در جهت کاهش اثرات این همه گیری باید به آنها عمل کنند. سر فصل‌های این رسالت شامل ارتقای سلامت روانی و جسمی و کاهش آسیب روانی و جسمی دانش آموزان و کارکنان مدارس، ارتقای وضعیت مالی-اعتباری و جبران زیان های ناشی از این همه‌گیری،

References

- Abdi, Hamid; Mirshah Jafari, Seyed Ibrahim; Nili, Mohammad Reza; Rajaeipoureh, Saeed (2017) The future curriculum in order to realize the prospects and missions of higher education in Iran on the horizon of 1404. Bi-Quarterly Journal of Higher Education Curriculum Studies Year 8, Issue 16, Fall and Winter 2017, 88-59.[in persian]
- Articles of Association of Farhangian University, (2011). Supreme Council for Cultural Revolution.
- Basi Boroujeni, Majid and Javad Yar Ali, (2016), A Study of the Mission of Farhangian University for the Future Teacher Training, Second National Conference on Teacher Training, Isfahan, Farhangian University, University of Isfahan.[in persian]
- Document of fundamental change in education. (2011). Supreme Council for Cultural Revolution.
- Farhangian University Strategic Plan on the horizon of 1404 (2016), Farhangian University Board.[in persian]
- Khanifar, Hussein; Naderi Bani, Nahid; Ebrahimi, Salahuddin; Fayazi, Marjan; Rahmati, Mohammad Hossein (2020) School principals competency, knowledge, ability and skills and model presentation. Bimonthly Scientific.[in persian]
- Research Quarterly New Approach in Educational Management, Eleventh Year No. 4, December and January, 45 consecutive.
- Saatchi, Katayoun; Najafian, Farhangian(2017) University (Pillar of Education Transformation) Missions and Missions. The first international conference on management research and humanities.[in persian]
- Shafipour Motlagh (2020) Designing a school management model for principals to prevent coronavirus (Quid 19) by content analysis. Bimonthly Scientific-Research Quarterly New Approach in Educational Management, Eleventh Year No. 4, October and November, 44 consecutive.[in persian]
- Khob Chehre, Mohammad; Akbari, Ahmad; Pourshafei, Hadi; Charabin, Muslim (2019) Identifying and prioritizing the dimensions and components of standard education. Quarterly Journal of Leadership and Educational Management of Islamic Azad University, Garmsar Branch, Year 1, Issue 1, Spring 2019. [in persian]
- Mohammadi, Manijeh and Gholam Hossein Mikaelo, (2016), The mission of Farhangian University in training qualified teachers, Second National Conference on Teacher Training, Isfahan, Farhangian University, University of Isfahan: Comprehensive information base of the Ministry of Education. [in persian]

- Tong Z-D., Tang A., Li K-F., Li P., Wang H-L., Yi J-P. (2020). Potential presymptomatic transmission of SARS-CoV-2, Zhejiang Province, China. *Emerg Infect Dis.* 2020 May. <https://doi.org/10.3201/eid2605.200198>. [in persian]

- Wu Z. McGoogan J.M. (2020). Characteristics of and Important Lessons from the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Outbreak in China: Summary of a Report of 72 314 Cases From the Chinese Center for Disease Control and Prevention external icon. *JAMA.* Published online: February 24. DOI:10.1001/jama.2020.2648.